

N i e u w s b r i e f - juni 2024

Foltering op video

In maart jl. bracht mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch een video naar buiten waarop te zien is dat Indonesische militairen in Gome in het centrale deel van West-Papua een mannelijke Papoea martelen. Het blijkt te gaan om Definus Kogoya, met zijn handen op zijn rug gebonden, neergezet in een met water gevuld vat. Terwijl de militairen racistische taal uitslaan, Kogoya slaan, bewerken ze zijn rug met een mes.

De door de militairen zelf opgenomen beelden hebben internationaal opschudding veroorzaakt. Voorlopig president in ballingschap van West-Papua Benny Wenda hekelde de veelgebruikte praktijk van martelen als 'de Indonesische manier van besturen' van zijn land. In Nederland stelde Tweede Kamerlid Don Ceder van de ChristenUnie op 22 april hierover vragen aan minister van buitenlandse zaken Hanke Bruins Slot. Hij vroeg naar de verplichtingen van Indonesië onder het Verdrag tegen Foltering en naar mogelijke voortgang van gesprekken over een bezoek van de Hoge VN-Commissaris van de Mensenrechten aan West-Papua.

Inmiddels melden Indonesische militaire autoriteiten in West-Papua dat dertien militairen van genoemd bataljon zijn gearresteerd en excuses zijn aangeboden 'aan alle Papoea's'. Gesteld wordt dat Kogoya lid is van het Nationale Bevrijdings Leger van West-Papua, net als twee andere tegelijk opgepakte Papoea's Alianus Murib en Definus' broer Warinus. Deze laatste zou zijn omgekomen toen hij na zijn arrestatie van het militaire voertuig afsprong.

Papoea's teleurgesteld in MSG

Terwijl de *Melanesian Spearhead Group* (MSG) vorig jaar augustus een verzoek van de *United Liberation Movement for West Papua* (ULMWP) afwees om volwaardig lid van de organisatie te mogen worden, leverde de MSG-zitting van jl. april in Vanuatu, nog minder op. Lidmaatschap zou de internationale status van de ULMWP aanzienlijk verhogen. De afwijzing werd onderbouwd met de overigens niet geconcretiseerde constatering dat 'niet aan de criteria voor lidmaatschap' was voldaan. De ULMWP werd geadviseerd het eerstkomende jaar geen nieuw verzoek in te dienen. Tegelijk deed de MSG, die o.a. uit de Solomon Eilanden, Papua New Guinea, Fiji en Vanuatu bestaat, in augustus wel een oproep aan het uit achttien leden bestaande *Pacific Islands Forum*, waaronder Australië en Nieuw-Zeeland, een commissie van onderzoek naar West-Papua te sturen. Ook werd Indonesië verzocht de Hoge Commissaris voor Vluchtelingen naar West-Papua te laten gaan om met het oog op de MSG-vergadering van april 2024 rapport te kunnen uitbrengen. Aan beide verzoeken is tot nu toe niet voldaan. In het slotcommuniqué van de april-zitting van de MSG komt geen verwijzing naar de Papoea's voor. Bekend is dat Indonesië zware diplomatieke en economische druk uitoefent op leden van de MSG de kwestie-Papua te laten rusten.

Schotse steun Papoea's

Schotse vrienden van West-Papua lanceerden op 10 mei jl. een solidariteitsactie in het parlement in Edinburgh. Gastheer was parlementariër Bill Kidd. Benny Wenda sprak de belangstellenden toe en riep hen op zich achter de door de *International Parliamentarians for West Papua* (IPWP) te scharen. In deze verklaring beschuldigen parlementariërs uit verschillende landen Indonesië VN-onderzoek naar mensenrechtenschendingen te blokkeren. In 2018 nodigde Jakarta toenmalig Hoge commissaris Zeid Ra'ad Al Hussein uit West-Papua te bezoeken, maar weigerde zij tot nu toe positief vervolg aan deze uitnodiging te geven.

De bijeenkomst voor parlementariërs in Edinburgh was de vierde van dergelijke bijeenkomsten. Eerder vond zo'n bijeenkomst plaats in Engeland, Nederland en bij de Europese Unie in Brussel. In Schotland zei Benny Wenda voor zijn volk te vrezen nu 'de nooit voor zijn oorlogsmisdaden in Oost-Timor en West-Papua veroordeelde' Prabowo Subianto tot president is gekozen.

Papoea's in Museum Sophiahof

Op 18 april jl. organiseerde Museum Sophiahof in Den Haag in samenwerking met onze stichting ZMP een bijeenkomst over het streven naar zelfbeschikking van de Papoea's. Een hoofdrol was weggelegd voor Vien Sawor, dochter van wijlen Zacharias Sawor die in 1967 uit lijfsbehoud uit West-Papua naar Nederland uitweek. Vien Sawor, onder meer betrokken bij de jaarlijks gehouden Papoea Solidariteitsdag, vertelde over de geschiedenis van de ontrechte Papoea's. Moderator Chrissy Flohr leidde een paneldiscussie met Vien Sawor, Erison Ap van *Free Papua Campaign*, Aad Kamsteeg van ZMP, Vera Wesseling van Hapin en oud-Nieuw-Guinea ganger Dick Breeuwen. Volgend jaar wil Museum Sophia een dergelijke bijeenkomst over de Molukse zaak organiseren.

Soumokil herdacht

De maand april is steevast een periode waarin Molukkers de *Republik Maluku Selatan* (RMS) in gedachten hebben. Op 12 april 1966 werd hun voorman Chris R.S. Soumokil op last van de toenmalige president Soeharto op het eilandje Pulau Ubi Pesar geëxecuteerd. Jarenlang had hij op het eiland Ceram de strijd voor een eigen staat volgehouden. In 1963 werd hij gearresteerd en vervolgens in Jakarta ter dood veroordeeld.

Ter herinnering aan deze gebeurtenis zijn ook dit jaar honderden Molukse motor bikers Molukse wijken langs gegaan om geld in te zamelen voor vanwege verboden vlaghijsing bedreigde RMS-activisten in de Molukken zelf. De tocht ging dit jaar op 13 april van Groningen via Bovensmilde en Hoogeveen naar Almelo.

RMS tegengewerkt

Tijdens de op 25 april in de Brabanthallen van Den Bosch gehouden herdenking van de proclamatie van de RMS (1950) verweet RMS-president in ballingschap John Wattilete achtereenvolgende Nederlandse kabinetten de RMS structureel te hebben tegengewerkt. Hij verwees in dit verband onder meer naar de behandeling van uit Indonesië in 1951 teruggekeerde ex-KNIL-militairen, pogingen de Molukkers in Nederland van hun RMS-identiteit te ontdoen en de wens van premier Rutte de Molukkers in de Indo-gemeenschap te laten opgaan.

Wattilete constateerde dat er onder Molukkers in Nederland nog voldoende draagvlak voor de RMS bestaat en riep op zich voor de RMS in te zetten. Het kabinet concentreert zich op juridische strijd, waarbij het advies krijgt van volkenrecht deskundige prof. G. Hoogers uit Groningen. Wattilete maakte de benoeming bekend van een nieuwe minister. Het betreft Bram Latumahina, psycholoog en auteur van het recent verschenen boek *Het geheim van Molukker zijn*.

Onder Molukkers in Nederland wordt steun verleend aan protesten op de Molukken tegen ontbossing en aan pogingen het achtergebleven niveau van het hoger onderwijs te verbeteren. Een verzoek tijdens het proces tegen RMS-activist Anthonius Latumatuany (2023) van diens advocaat om de RMS-regering als getuige op te roepen stuitte op een verbod van Jakarta.

Relevante websites e.a.

- * www.stichtingzmp.nl (stichting ZMP)
- * www.westpapuanetz.de (West Papua Journal)
- * www.freewestpapua.org (Free West Papua Campaign)
- * www.republikmalukuselatan.nl (Officiële website RMS)

Wij verzoeken hen die deze Nieuwsbrief per post ontvangen ons hun mailadres door te geven opdat digitale verzending mogelijk wordt.

COLOFON

St. Zelfbeschikking Molukkers
en Papoea's; Postbus 6100
9702 HC Groningen
Telefonisch contact:
Tijmen van 't Foort
06-11322163
E-mail: info@stichtingzmp.nl
Website: www.stichtingzmp.nl

Uw Gift is nodig

NL53 INGB 0000 9130 00
t.n.v. Stichting ZMP

of via de QR code

Bedankt voor uw steun.

